

RECENZIE: JITARIUC, VITALIE & RUSU, VITALIE (2024) *JUDICIAR TRASEOLOGY AND ITS EXPERTISE*. BUCUREȘTI: PRO UNIVERSITARIA

DOI: 10.5281/zenodo.13310317

UDC: 343.3/7:343.9

Gheorghe POPA

Președintele Asociației Criminaliștilor din România

Realizarea sarcinilor procesului penal, care țin de identificarea și pedepsirea persoanelor ce au comis fapte infracționale, este legată indisolubil de restabilirea adevărului în cadrul cauzelor penale. Doar în baza unor investigații cuprinzătoare și sub toate aspectele a faptelor socialmente periculoase putem determina rolul fiecărei persoane implicate în infracțiune și să stabilim cu suficientă certitudine circumstanțele în care în care a fost săvârșită infracțiunea.

Funcția de bază a criminalisticii, în calitate de știință privind legitățile apariției informațiilor cu privire la infracțiuni și a procedurilor și mijloacelor de descoperire, ridicare, cercetare, apreciere și folosire a acestor informații pentru investigarea eficientă a faptelor infracționale constă în asigurarea științifică a reprezentanților organelor de drept și a experților cu mijloace tehnice special elaborate, cu procedee tactice și metode de cercetare și examinare a anumitor categorii de infracțiuni.

În sistemul mijloacelor de probă un loc aparte îl dețin corpurile delictive. În rol foarte mare, iar în unele cazuri chiar și hotărâtor, îl au urmele care, în timp real și dimensiuni spațiale, reflectă anumite obiecte individuale aflate în mediul material al evenimentului investigat.

Acțiunile săvârșite de făptuitori duc la anumite modificări în mediul material înconjurător. Ele corespund caracterului anumitor fapte, reflectând particularitățile impactului (influenței) unei persoane sau a unui obiect. În știința criminalisticii aceste modificări sunt cunoscute sub denumirea de „urme materiale”, ele reprezentând una din sursele principale de obținere a probelor, folosite în cercetarea și descoperirea infracțiunilor.

Perfecționând metodele, modalitățile și mijloacele existente de descoperire, ridicare și cercetare a urmelor și elaborând altele noi, cercetătorii criminaliști au avut o contribuție substanțială nu doar la dezvoltarea științei criminalisticii, dar și în soluționarea multiplelor aspecte de ordin practic legate de folosirea urmelor în procesul de investigare a faptelor infracționale.

Dezvoltarea științifică a tehnicilor și metodelor de detectare, fixare și cercetare a urmelor materiale, analiza legităților și mecanismului de formare a acestora în baza realizărilor științelor tehnice și naturale a determinat apariția

unui domeniu specific al tehnicii criminalistice – traseologia (știința despre urme).

Traseologia reprezintă un compartiment al tehnicii criminalistice unde se studiază mecanismul și bazele teoretice de formare a urmelor, legitățile apariției urmelor, care reflectă mecanismul derulării faptelor infracționale. Tot ea elaborează și ne pune la dispoziție multiple recomandări privind aplicarea metodelor și mijloacelor de descoperire a urmelor, de ridicare și cercetare a lor în vederea stabilirii circumstanțelor relevante pentru investigarea cauzelor penale. Or, traseologia criminalistică ne oferă cunoștințe în privința următoarelor momente: bazele teoretice ale traseologiei; legitățile și specificul apariției urmelor care reflectă mecanismul infracțiunilor; metodele și mijloacele de descoperire, ridicare și cercetare a lor în scopul stabilirii circumstanțelor ce au importanță pentru investigarea faptelor infracționale; prevederile de bază ale metodologiei examinărilor traseologice; sistemul de expertize traseologice etc.

Cercetările traseologice, după frecvența expertizelor dispuse și efectuate, reprezintă cel mai răspândit domeniu al expertizelor judiciare, deoarece cercul de obiecte luate în vizor, cu ocazia dispunerii lor, este destul de mare: urme ale omului, urme ale articolelor vestimentare, urme ale mijloacelor de transport, urmele lăsate de unelte, mecanisme etc. Folosirea lor în vederea soluționării anumitor sarcini identificatorii și de diagnostică criminalistică ne permite să obținem informații de o importantă valoare probatorie și orientativă.

În ultimii ani, specialiștii traseologi au elaborat noi procedee și metode de descoperire și fixare a urmelor, au fost puse în aplicare metode mult mai eficiente de cercetare a acestora, a fost acumulată o experiență practică remarcabilă privind folosirea urmelor în procesul de cercetare și descoperire a infracțiunilor. Or, toate aceste momente au determinat necesitatea elaborării acestei lucrări care ar corespunde nivelului actual de dezvoltare al traseologiei.

În conținutul lucrării autorii se axează pe considerațiile generale privind urmele de la locul faptei, vorbesc despre clasificarea lor, expun specificul cercetării criminalistice a anumitor categorii de urme (de mâini, de picioare, urme biologice de natură umană etc.) și, nu în ultimul rând, țin în vizor multiple aspecte de relevanță legate de specificul dispunerii și efectuării anumitor categorii de expertize traseologice. Traseologia și expertiza traseologică reprezintă două componente care, în unitatea lor sunt determinate de o sarcină unică: acordarea de sprijin organelor de urmărire penală și instanțelor de judecată în identificarea probelor care ar asigura cercetarea completă, sub toate aspectele și obiectivă a infracțiunilor și examinarea corespunzătoare a cauzelor penale.

Studierea acestor aspecte modelează viziunea științifică a experților criminaliști (viitori și actuali), le activează creativitatea, îi inițiază în materia problemelor examinate și soluționate de traseologie. Lucrarea pune la dispoziția cititorului prevederi științifice generale și tehnici specifice de cercetare

traseologică a diferitor categorii de urme, reflectă importanța și oportunitatea dispunerii și efectuării anumitor categorii de expertize traseologice, necesare pentru cercetarea și descoperirea faptelor infracționale.

În concluzie putem afirma, fără teama de a greși, că lucrarea de față are o certă valoare științifică și practică, că cei doi autori reușesc să prezinte, într-o manieră logică, coerentă aspectele de fond care fundamentează bazele științifice ale traseologiei judiciare ca ramură a tehnicii criminalistice, precum și cele mai noi metode, procedee și tehnici de căutare, descoperire, recoltare și valorificare a urmelor prin intermediul expertizei traseologice.

Totodată avem certa convingere că această monografie va fi de un real folos atât pentru studenții facultăților de drept cât și pentru teoreticienii și practicienii care desfășoară activități pe tărâmul științei criminalistice.